

Y Sĩ Biệt Kích Dù Lô Lô Hồ

(Nha Kỹ Thuật / Tổng Tham Mưu Kon Tum - Mùa Hè Đỏ Lửa.)

(Tuởng nhớ hương hồn Y Sĩ Trung Tá Bửu Trí, Trung Úy Sĩ Quan Trợ Y Ngọc.)

Tôi tuy thuộc vào hạng nhỏ con và thường bị bạn bè gọi là “Sữa” nhưng lại rất thích binh chủng Nhảy Dù. Thường mơ ước rằng khi ra trường sẽ là một Y Sĩ Nhảy Dù. Đọc truyện Y Sĩ Tiên Tuyển của Bác Sĩ Trang Châu tôi lại càng thêm mơ mộng. Tôi thích đi nhảy dù vì thích bận đồ rằn ri, đội nón đỏ, có huy hiệu nhảy dù trên ngực áo. Thấy các quân nhân Nhảy Dù chiều thứ 7 dạo phố với các nữ sinh thật là thơ mộng.

Cũng vì thích màu áo mà tôi sớm chút nữa là hòm gỗ cài hoa! Tuổi trẻ có những tư tưởng lalùng mà sau này về già suy nghĩ lại mới biết sợ, không nên “giỡn mặt tử thần,” đúng là “Chưa thầy quan tài chưa đồ lệ.”

Tôi nhập ngũ vào cuối năm 1971 khóa 13 Y sĩ trung tập thụ huấn quân sự tại trường Bộ Binh Thủ Đức. Trong thời gian này, thỉnh thoảng có một số Y Sĩ Nhảy Dù về thăm các bạn YK Sài Gòn. Ôi nón đỏ, bộ đồ trằn rằn ri, trông thật là oai phong lẫm liệt. Tôi thầm hy vọng là khi chọn nhiệm sở sẽ có 1, 2 chỗ Nhảy Dù. Rồi thời gian thụ huấn quân sự và Hành Chánh Quân Y cũng trôi qua và ngày chọn nhiệm sở cũng đến. Các bạn Dược Sĩ Trung tập được chọn nhiệm sở trước Y Sĩ trung tập 2 ngày. Tình cờ tôi gặp Dược Sĩ Sơn cùng khóa 13. Anh cho biết là anh chọn Nha Kỹ Thuật/TTM.

Sơn cho tôi biết là Nha Kỹ Thuật đồn trú ở Phú Thọ Sài Gòn. Khi tôi nói là tôi chỉ thích đi Nhảy Dù thì Sơn nói đây cũng là Nhảy Dù Lô Lô Hồ, tôi hỏi thêm chi tiết và có ý định chọn NKT.

Đến ngày chọn đơn vị tôi nhìn lên bảng đen thì thấy có một chỗ NKT và một chỗ Sư Đoàn Nhảy Dù và tôi được xếp hạng 16 trong số gần 100 Y Sĩ trung tập. Tôi không hề để ý đến các

chỗ như Tổng Y viện, Quân Y Viện hay Bệnh Viện Dã Chiến, Bệnh Viện Tiểu Khu mà chỉ cầu mong là đến phiên mình chọn đơn vị sẽ còn có NKT hay Sư Đoàn Nhảy dù.

May thay, các bạn trước tôi chỉ lo chọn QYV, TYV, hay BVTK, đến phiên tôi vẫn còn chỗ NKT. Tôi vội vã chọn NKT sau khi được Y Sĩ Đại Tá Châu xác nhận là có nhảy dù ở NKT. Thế là tôi đi mua ngay nón đỏ và bộ đồ rằn ri.

NKT/TTM là danh xưng nguy trang của một đơn vị gọi là Bộ Tư Lệnh Chiến Tranh Ngoại Lệ, ngang hàng cấp Sư đoàn Tổng Trù bị với cấp số Thiếu Tướng làm Tư Lệnh. NKT gồm nhiều đơn vị khác nhau nhưng trong phạm vi bài viết này tôi chỉ nêu ra hai đơn vị quan trọng nhất đó là:

1. Sở Liên Lạc (Lôi Lô Hồ): Bộ Chỉ Huy đồn trú tại Sài Gòn, gồm 3 Chi đội Xung kích 1, 2, 3.
2. Sở Công Tác (Hắc Long): Bộ Chỉ Huy đồn trú tại Sơn Trà, Đà Nẵng gồm 5

Đoàn Công Tác 11,68,71,72,75. Các Chiến Đoàn Xung Kích và Các Đoàn Công Tác có nhiệm vụ thả Toán thám sát vào các mật khu Cộng Sản để thu thập tin tức tình báo, phá hoại các mục tiêu trọng yếu của địch. Trước năm 1970, nhiều Toán Thăm Sát Đặc Biệt xâm nhập Bắc Việt bằng không vận hay hải vận để do thám.

Vào thời tôi được tăng phái đến NKT thì các toán chỉ hoạt động ở miền Nam mà thôi. Mỗi Toán có khoảng 6 người được trang bị vũ khí đến tận răng. Các hoạt động của NKT được giữ bí mật cho nên nhiều khi các quân nhân phục vụ trong NKT cũng không biết nhiệm vụ của các đơn vị bạn.

NKT có một Đại đội Quân Y đóng tại Phú Thọ Chợ Lớn, Y Sĩ Thiếu Tá Bửu Trí làm Y Sĩ Trưởng. Ngày tôi về trình diện thì ĐĐQY gồm có Bác Sĩ Trí, BS Ân, BS Nguyễn Văn Hưng và tôi. Ngoài ra còn có 4 Dược Sĩ, 2 Nha Sĩ, và 4 Sĩ Quan Trợ Y. Bác Sĩ Trí gốc Huế, người Hoàng Tộc rất hiền lành dễ thương, luôn bảo vệ và che chở cho đàn em, được sự quý mến và kính nể của thuộc cấp.

Sau khi trình diện đơn vị, tôi đi học nhảy dù ở trung tâm Long Thành, nhảy chuồng cu ở trại Hoàng Hoa Thám SĐND, 3 tuần huấn luyện “thích chạy bộ hơn đi bộ,” tôi được cấp bằng nhảy dù Việt Nam và Mỹ. Tôi rất thích nhảy Chuồng Cu, xin nhảy nhiều lần. Thật ra có một số quân nhân không dám nhảy chuồng cu, huấn luyện viên phải đẩy ra giùm, nếu sau 3 lần mà không dám tự động nhảy thì sẽ bị loại. Cảm giác nhảy ra khỏi máy bay C130 của không quân Mỹ, rơi tự do khoảng 5 giây, rồi sau đó dù bung ra, một mình bay lơ lửng giữa trời thật là tuyệt diệu. Một mình ta lơ lửng giữa trời mây! Làm việc ở Sài Gòn được vài tháng thì Mùa Hè Đỏ Lửa xảy ra. Chiến trận Bình Long, Quảng Trị ác liệt, máu lửa. Cuối tháng 3, 1972, Y Sĩ Thiếu Tá Bửu Trí cho tôi biết là

tình hình chiến sự ở Kontum gia tăng và sẽ tăng phái tôi lên Chiến Đoàn 2 Xung Kích Lôi Hồ ở Kontum. Thế là tôi khăn gói lên đường ngay.

Chiếc máy bay C46 của Air America vừa hạ cánh xuống phi trường Kon Tum thì bị pháo kích lập tức. Có một số thương vong nhưng tôi may mắn OK. Trung úy Niệm, Sĩ Quan Trợ Y chở tôi về doanh trại CD2XK ở B12 phía Nam của Kontum. Vừa đến Bệnh Xá thì thấy các cố vấn Hoa Kỳ đang thu dọn đồ lên đường ra khỏi Kontum vì tình hình rất nguy hiểm. Họ để lại cho tôi toàn bộ thuốc men và thực phẩm. Mấy ngày đầu tôi lo tổ chức bệnh xá để tiếp nhận thương bệnh binh. Lúc rảnh rỗi thì lái xe đi thăm Kontum. Thành phố này lúc đó còn tương đối yên tĩnh, cát trắng, có sông Dak bla nước rất trong nhưng chảy ngược? Xung quanh là núi non, thành phố nằm ngay ở lòng chảo, rất dễ bị pháo kích, trông giống như Điện Biên Phủ ngày xưa.

Thành phố nói chung rất đẹp. Kontum chỉ có một con đường độc nhất đi Pleiku về phía Nam, Quốc lộ 14, nhưng phải qua đèo Chu Pao thường hay bị Cộng Sản phục kích và đóng chốt nên chỉ có thể đi thoát bằng máy bay mà thôi.

Hàng ngày tôi khám bệnh cho quân nhân và gia đình, cấp thuốc hành quân, huấn luyện cấp

cứu cho Y Tá , dân sự vụ khám bệnh cho người thiếu số ở buôn Thượng. Người dân ở đây rất đổi hiền lành. Họ mời tôi uống rượu cần, nhưng tôi không thích uống rượu, chỉ nhấp nháp lấy lệ mà thôi. Tất cả chúng tôi đều phải học cách xử dụng và thực tập bắn súng chống xe tăng M72.

Tôi quen thân với nhiều sĩ quan Không Quân, họ cho tôi làm Co-pilot đi rước toán khi công tác về. Mỗi lần rước có 2 trực thăng UH1B và 2 gunship. Bay vòng vòng một lúc thì thấy panel của toán ở dưới bìa rừng. Thế là chiếc UH1B vội vàng nhào xuống để rước toán, trong khi gunships chúc lên chúc xuống sẵn sàng bắn che cho toán. Viên sĩ quan ban 3 khuyên tôi đừng có chơi dại như vậy, vì lỡ người pilot chính bị thương hay chết thì làm sao tôi lái máy bay một mình được, tính mạng tôi sẽ coi như hui nhị ti.

Pháo kích của Cộng Quân xảy ra thường xuyên, cứ 2, 3 đêm một lần. Bị thương nhẹ thì tụi tôi săn sóc tại chỗ, nặng thì gửi đi Bệnh Viện Tiểu Khu hay Quân Y Viện. Chuyện cười ra nước mắt là một đêm kia, khoảng 10 giờ tối, tôi nghe một tiếng nổ lớn rồi sau đó có tiếng lính gọi: Bác sĩ ơi, có một con bò đập mình ở hàng rào phòng thủ, đuôi của nó bị bay vào ngay trại, chúng ta sẽ có thịt bò ăn rồi, nhưng sau đó xem lại té ra là thịt người, có lẽ của trinh sát hay đặc công Cộng sản! Có khi buổi tối tôi phải đi đỡ đẻ. Có lúc có người tự tử... Công việc tương đối nhàn.

Lực lượng phòng thủ Kontum chỉ có sư đoàn 22BB, gồm 2 trung đoàn và Bộ Tham

muu Sư Đoàn được dời lên Tân Cảnh để giao chiến với sư đoàn 320 và sư đoàn 2 của CS Bắc Việt. Quân Đoàn II được tăng cường thêm Biệt Động Quân để củng cố vững chắc đồn Ben Het, cửa ngõ đi vào lãnh thổ QĐ II, Quân Khu II.

Đại Tá Lê Đức Đạt Tư Lệnh SD 22 làm Tư Lệnh Mặt trận Tân Cảnh được một tuần lễ thì địch bắt đầu tấn công lẻ tẻ. Đại Tướng Cao Văn Viên liền tăng phái cho Đại Tá Đạt một Lữ Đoàn Dù.

Ngày 04/14/1972 CS tấn công vào căn cứ Charlie. Trung Tá Nguyễn Đình Bảo, Tiểu Đoàn Trưởng TĐ 11 Nhảy Dù bị một hỏa tiễn 122 trúng vào hầm chỉ huy làm ông tử trận. (Bài hát Người ở lại Charlie của Trần Thiện Thanh) và quân ta phải rút ra khỏi Charlie.

Ngày 04/20/1972 Đại Tướng Viên rút Lữ Đoàn Dù tại Kontum để tăng cường cho mặt trận Quảng Trị nên tình hình tại Tân Cảnh bắt đầu đen tối thêm. Tôi nhìn Lữ Đoàn Dù rút đi mà cảm thấy tê tái vì Kontum không còn lực lượng Tổng Trừ Bị nào nữa, chỉ còn sư đoàn 22 mà thôi. Tất cả Sư đoàn Nhảy Dù và TQLC đều dành riêng cho Quảng Trị và Bình Long. Kontum chỉ vào hàng thứ yếu, không quan trọng bằng hai mặt trận kia?

Ngày 04/23/72 mất Dakto rồi Ben Het. Ngày 04/24/1972 mất Tân Cảnh, Đại Tá Đạt mất tích hay tự sát?

Trong bài viết về Mặt Trận Tân Cảnh, Kontum 1972, Đại Tá Trịnh Tiểu cho biết Tư Lệnh Quân Đoàn II, Trung Tướng Ngô Dzu và cô vấn Hoa Kỳ John Paul Vann có kế hoạch dụ sư đoàn 320 CS Bắc Việt vào vùng Tân Cảnh, Dakto để tiêu diệt bằng B52. Rất tiếc là vì có bất đồng ý kiến giữa Tướng Ngô Dzu và John Paul Vann về việc bổ nhiệm tân Tư Lệnh sư đoàn 22 (cho Đại Tá Lê Đức Đạt thay vì Đại Tá Lê Minh

Đảo) nên trong những ngày 04/21, 04/22 và 04/23/1972, lúc Cộng quân tấn công ào ạt với chiến xa vào Tân Cảnh, JP Vann đã từ chối sử dụng B52, và Tân Cảnh thất thủ.

Sau khi mất Tân Cảnh, bệnh tim của Tướng Ngô Dzu trở nặng, ông yêu cầu TT Thiệu cử người thay thế, TT Thiệu chỉ định Thiếu tướng Nguyễn Văn Toàn làm Tư Lệnh QĐ II, Quân Khu II và Tướng Toàn đồng ý từ thủ Kontum.

Mỗi ngày tôi đều đi họp tham mưu với Trung Tá Tiên CHT. Tình hình Kontum càng ngày càng tồi tệ hơn. Lần lượt các căn cứ bảo vệ như Võ Định, Dakto, Tân Cảnh, Charlie, Delta đều bị mất vào tay địch. Sau khi Tân Cảnh mất, Sư đoàn 22 BB gần như tan rã. Kontum trở thành tiền đồn. Dân chúng nhón nháo chuẩn bị tản cư, mà chạy đi đâu bây giờ? Tôi có ghé thăm Bệnh Viện Tiểu Khu (BV Dã Chiến?) Kon Tum thì thấy BV bỏ trống không còn gặp ai, có lẽ đã di tản rồi.

Trước tình thế nguy ngập, Tư Lệnh Quân Đoàn II điều động Sư Đoàn 23 BB từ Ban Mê Thuột lên cô thủ Kontum. Trong dịp này tình cờ tôi gặp lại BS Nguyễn Khanh YKH4, là Y Sĩ của Sư Đoàn 23 BB di chuyển trên QL 14 ngang qua doanh trại của tôi để tăng viện cho Kontum. Sau đó vài ngày đèo Chu Pao bị Cộng quân chiếm, đóng chốt nên Kontum đã bị bao vây.

Ngày 05/13/1972, Trung Tá Tiên cho biết là đêm nay quân Bắc Việt sẽ tấn công dứt điểm Kontum. Ông ta nói là ông đã làm chúc thư cho gia đình rồi, có nghĩa là tính mạng của chúng tôi có thể chấm dứt đêm nay. Lúc đó tôi cũng lo sợ không biết là đêm nay mình sẽ bị thương, hoặc chết hoặc sẽ bị bắt là tù binh? Tôi dặn dò anh em Quân Y chuẩn bị thuốc men, hầm trú ẩn và phân công việc tản thương.

Suốt đêm trần trọc không ngủ được. Vào khoảng 5 giờ sáng 05/14/1972 thành linh tôi nghe từng loạt tiếng nổ kinh thiên động địa, đồ đạc trong bệnh xá đổ nhào. Tiếng nổ liên tục làm ù tai và hắt văng tôi xuống đất.

Sau này tôi mới biết là 25 phi vụ B52 được thả xuống 3000 quả bom đủ loại vào các vị trí của quân Bắc Việt gây thiệt hại nặng nề. Ngày 05/14/1972 trận chiến vẫn còn tiếp diễn ở phía Bắc thị xã Kontum. Đủ loại phi cơ Hoa Kỳ và Việt Nam, đặc biệt là Phantom F4 liên tục thả bom bắn phá quân CS chỉ cách chúng tôi khoảng 500m. Một chiếc Skyraider của Không Quân Việt Nam bị bắn rớt và phi công đã hy sinh. Một chiếc Skyraider khác cũng bị bắn rớt, nhưng phi công nhảy dù an toàn và được lính Lôi Hồ cứu thoát.

Sau đó mặt trận Kontum coi như được giải tỏa. Xin cảm ơn B52. Một phái đoàn Nha Kỹ Thuật gồm cả Bác Sĩ Bửu Trí, Y Sĩ Trưởng NKT và SQTY Trung úy Ngọc định đến thăm viếng và ủy lạo chúng tôi nhưng rủi thay máy bay bị bắn rớt, không một ai sống sót. Tôi vừa mừng vì thoát chết nhưng rất buồn khi được tin BS Trí, người đàn anh đáng kính, và Trung úy Ngọc đã ra đi.

Khi bước vào tuổi già con người ta hay hoài niệm chuyện cũ, thường tự hỏi tại sao mình có thể có những quyết định đầy nhiệt huyết, bất cần, thời trai trẻ. Nhưng những cái “ngông” đó lại là những kỷ niệm sâu đậm đáng nhớ nhất của một kiếp người, nhất là kiếp trai thời loạn. Để thỉnh thoảng vẫn làm tôi băng khuâng nhớ lại, nhất là những lúc tháng Tư về.

9/2017 (updated)

Y Sĩ Trung Úy Bùi Cao Đệ YKH-4

Tài Liệu Tham Khảo:

1. Trung Tá Lữ Triệu Khanh. Lịch Sử Nha Kỹ Thuật/BTTM/QLVNCH
2. Đại Tá Trịnh Tiểu: Mặt trận Tân Cảnh, Kontum, 1972